

ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับ
นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์
และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

อุบลทิพย์ ไชยแสง¹, นิวัติ ไชยแสง² และ อาบาดี เจ๊ะอาแดร์³

Received: 1 April 2023; Revised: 14 April 2023; Accepted: 28 April 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานครั้งนี้ เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กลุ่มตัวอย่างการศึกษาเชิงปริมาณ ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวน 258 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของวิทยาลัยจำนวน 7 คน กลุ่มอาจารย์จำนวน 4 คน เลือกแบบเจาะจง กำหนดคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบสอบถาม ที่ทีมผู้วิจัยพัฒนาขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับสูง โดยมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.19$, $SD = 0.67$) และมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการมีความคิดสร้างสรรค์น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.70$, $SD = 0.52$) การศึกษาแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษา 4 ทักษะหลัก ได้แก่ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ การสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพ ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาเชิงปริมาณ แนวทางในการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทั้งทฤษฎี และปฏิบัติฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหา ควรจัดให้มีการอบรมมีเวทีการประกวดหรือการแข่งขันที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่ในระดับรายวิชา ระดับวิทยาลัย คณะ และสถาบันพระบรมราชชนก

คำสำคัญ: ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้

^{1,2,3} อาจารย์ประจำ, วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา, คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์, สถาบันพระบรมราชชนก. E-mail : ubontip20@hotmail.com โทร 073-212863

21st century skills and ways of learning skills enhancement of
undergraduate students at Sirindhorn College of Public Health, Yala
Faculty of Public Health and Allied Health Sciences,
Praboromarajchanok Institute

Ubontip Chaisang¹, Niwat Chaisang² and Abadee Cheadae³

Abstract

This mixed method research aimed to study 21th century skills and ways of learning skills enhancement of undergraduate students at Sirindhorn College of Public Health, Yala, Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Praboromarajchanok Institute. The participants used for the collection of the quantitative data were 258 undergraduate students at Sirindhorn College of Public Health, Yala, using Stratified Random Sampling, while 7 undergraduate students from different programs and 4 teaching staffs were the participants for the collection of the qualitative data, using purposive sampling method in accordance with the predetermined criteria. The research instruments for data collection included interview and questionnaire which were developed by the expert team. The data analyzed using descriptive statistic and content analysis.

The findings revealed that every domain of 21th century skills were considered “High”, which collaboration skill was found “The Highest” (\bar{X} =4.19, SD = 0.67), while creativity skill was found “The Least” (\bar{X} =3.70, SD = 0.52). In addition, ways of learning skills enhancement of undergraduate students consisted of 4 major skills including creativity, critical thinking, computer literacy, and communication and career skills. The findings indicated that the 4 major skills found were in accordance with quantitative study, and ways of 21th skills enhancement were learning management concentrating on theory and creativity and problem-solving skills should be trained, providing stages or competitions for students according to 21th century skills, and offer students the opportunity to practice which are considered necessary to be initiated from course, college, faculty and institute degrees respectively.

Keyword: 21th century skills, ways of learning skills enhancement

^{1,2,3} Lecturer, Sirindhorn College of Public Health Yala Province, Faculty of Public Health and Allied Health Sciences, Royal Institute of Medicine. Email : ubontip20@hotmail.com Tel. 073 -212863

บทนำ

ระบบการศึกษาในปัจจุบันต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลก สถานศึกษาต้องเตรียมพร้อมผู้เรียนสำหรับโลกในศตวรรษที่ 21 โดยจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการที่จะให้ความรู้แก่ผู้เรียนด้วยการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพสูงที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมมากกว่าความสำเร็จทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว การเรียนรู้ด้วยวิธีการแก้ปัญหาและการควบคุมตนเอง ผู้เรียนทุกคนในศตวรรษที่ 21 ต้องสามารถคิดแก้ปัญหา คิดวิเคราะห์ สื่อสารได้ และ ตระหนักรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ (สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์, 2560)

การศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนไป โดยเน้นการใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และลึกขึ้น เช่น วิธีแบบปฏิสัมพันธ์ การลงมือปฏิบัติ การโต้ตอบแบบร่วมมือ เป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของผู้เรียน โดยครูช่วยแนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้สำเร็จการศึกษาให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของ สังคมในปัจจุบัน และพร้อมจะออกไปดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ (ทศา ชัยวรรณวรรต และคณะ, 2563) งานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการศึกษาทักษะศตวรรษที่21 ทั้งในกลุ่มผู้เรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา รวมถึงนักศึกษาด้านการสาธารณสุข ซึ่งพบว่าทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสราษฏร์ธานีอยู่ในระดับสูง ซึ่งด้านที่สูงที่สุด คือ ทักษะด้านความเข้าใจ ความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ รองลงมาคือ ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (รุ่งนภา จันทรา และ อติญาณ์ ศรีเกษตริณ, 2560)

จากผลการศึกษาวิจัย ทำให้เห็นได้ว่ามีการศึกษาทักษะศตวรรษที่ 21 มาอย่างต่อเนื่องโดยมีการศึกษาทักษะด้านที่แตกต่างกันออกไป การพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการจัดการศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของ Trilling & Fadel (2009) ประกอบด้วย การเรียนรู้ คือ Reading (การอ่าน) Writing (การเขียน) Arithmetic (คณิตศาสตร์) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะด้านอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบันมีทักษะที่จำเป็นเพิ่มขึ้น คือ ทักษะความรู้ด้านจริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ดังนั้นสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุข ซึ่งต้องจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะทางอาชีพในการทำงาน จึงจำเป็นต้องมีการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง ทำให้นักศึกษา เรียนรู้ในการปรับตัว มีการปลูกฝังความเป็นวิชาชีพ และมีความรับผิดชอบ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็น และ

มีความสำคัญสำหรับนักศึกษาซึ่งจะจบไปเป็นบุคลากรสาธารณสุข เนื่องจากส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาให้สามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ในสาขาวิชา และมีมาตรฐานจริยธรรมของวิชาชีพมีความสามารถในการคิด แก้ไขปัญหาเข้าใจตนเอง สามารถปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีอาชีพ เป็นทีมสุขภาพ สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพหรือการเจ็บป่วยที่ซับซ้อนได้และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือว่าเป็นสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขที่สำคัญ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนกเป็นสถาบันอุดมศึกษาผลิตกำลังคนด้านสุขภาพ ซึ่งมุ่งเน้นให้บัณฑิตมีทักษะการเรียนรู้ให้สามารถคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรู้ในสาขาวิชาและมีมาตรฐานจริยธรรมของวิชาชีพ เน้นการคิดเชิงวิเคราะห์ให้มีการจำแนกข้อมูลเพื่อไตร่ตรองวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และนำเชื่อถืออย่างมีวิจารณญาณ โดยเชื่อมโยงเข้าสู่การตัดสินใจเพื่อการแก้ปัญหาให้แก่ผู้รับบริการในอนาคต (สถาบันพระบรมราชชนก, 2563)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนานักศึกษาตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งเป็นเรื่องที่ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน กำลังให้ความสำคัญส่งผลให้เกิดแนวทาง หรือรูปแบบนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะสำเร็จไปเป็นบุคลากรด้านสาธารณสุขบุคคลที่มีคุณค่ากับสังคม และประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สังเคราะห์ตามแนวทฤษฎีของ Trilling and Fadel (2009) และจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ตามหลักการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่าง

มีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา 2) ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม 3) ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ 4) ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ 5) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ 6) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 7) ทักษะอาชีพ และ 8) ทักษะ การเรียนรู้และทักษะความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2563)

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิง ปริมาณนำการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบเชิงอธิบายเป็นลำดับ (Sequential Explanatory) ผู้วิจัย แบ่งการวิจัยออกเป็น ระยะเวลาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณก่อนในระยะ ที่หนึ่งแล้วดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ในระยะที่สองการบูรณาการ จะเกิดขึ้นในขั้นตอนของการตีความ และการอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย แบ่งประชากร และกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะ รูปแบบของการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 782 คน (กลุ่มงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินธร จังหวัดยะลา, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวน 258 คน จากสูตรคำนวณประมาณค่าเฉลี่ยกรณีทราบประชากร (Weiers and Ronald, 2005) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Systematic Random Sampling) ตามสัดส่วนประชากรให้กระจาย ทุกหลักสูตร ทุกชั้นปี แบบเป็นสัดส่วน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยนำรายชื่อนักศึกษาจับสลากโดยไม่ใส่คืน จนได้จำนวนครบตามสัดส่วนแต่ละ หลักสูตร แต่ละชั้นปีของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มตัวแทนนักศึกษาจากทุกหลักสูตรการศึกษา จำนวน อย่างน้อย 7 คน หรือจนกว่า ข้อมูลที่สัมภาษณ์จะอิ่มตัว ผู้วิจัยจึงจะหยุดเก็บข้อมูล จากการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

2. กลุ่มตัวแทนผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา และด้านกิจการนักศึกษาของวิทยาลัย การสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวนอย่างน้อย 4 คน คน หรือจนกว่าข้อมูลที่สัมภาษณ์จะอิ่มตัว ผู้วิจัยจึงจะหยุดเก็บข้อมูล จากการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย กำหนดเครื่องมือการวิจัยตาม ลักษณะรูปแบบของการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิด และ งานวิจัยเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีประเด็นคำถามประกอบด้วย

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล
- 2) แบบวัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตรฐานค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จนถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แปลผลเป็นค่าคะแนนเฉลี่ยตามหลักการ แปลผลค่าเฉลี่ยในการให้ความหมายเฉลี่ยของแบบวัดระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การหาความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความสอดคล้องของเนื้อหากับความครอบคลุมกรอบแนวคิดและความ ชัดเจนของภาษาได้ค่า IOC ระหว่าง .67 - 1.00 จากนั้นจึงนำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ให้มีความถูกต้องเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำเครื่องมือไปทดลองใช้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ทั้งฉบับเท่ากับ .88

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนำผลจากการศึกษาเชิงปริมาณในระยะที่ 1 ประกอบเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนิยามศัพท์ในการกำหนดประเด็นสัมภาษณ์ ดังนี้

- 1) สภาพปัจจุบันเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยการ สาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล
- 2) วิธีการ และแนวทางในการดำเนินการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา

3) ประเด็นอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดที่เกิดขึ้นระหว่างสัมภาษณ์ และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนไปใช้จริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย กำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลการวิจัยตาม ลักษณะรูปแบบของการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองในนักศึกษาที่พักอยู่ในวิทยาลัย และผู้ช่วยวิจัยช่วยเก็บข้อมูล และจัดส่งในรูปแบบออนไลน์สำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในวิทยาลัย ในช่วงของการเก็บข้อมูล ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะมีการชี้แจงรายละเอียด และพิทักษ์สิทธิในการทำวิจัยแก่กลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และสนทนากลุ่ม (Focus group) พร้อมทำการชี้แจงผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวม การนำเสนอข้อมูล และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ พร้อมขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัยฉบับที่ก ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ ครั้งละ 30 - 45 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามลักษณะรูปแบบของการวิจัย ออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ใช้สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ จำนวนร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
2. วิเคราะห์ระดับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

ระยะที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งมีขั้นตอน (Crabtree & Miller (1992) ได้แก่ การจัดแฟ้มข้อมูล การลงรหัสข้อมูล การจัดประเภทของข้อมูล การพัฒนาและการสร้างหมวดหมู่ การเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของหมวดหมู่ การตรวจสอบความถูกต้อง นำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วมาตรวจสอบซ้ำเพื่อให้เกิดความถูกต้อง และการสรุปและรายงานการวิจัย

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลการวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบสามเส้า (Triangulation) โดยทีมผู้วิจัย 3 คน บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาเพื่อสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จังหวัดยะลา 3 คน ตัวแทนอาจารย์ด้านการจัดการศึกษา 3 คน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ 1 คน และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน

ผลการศึกษาวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณนำการวิจัยเชิงคุณภาพ ในรูปแบบเชิงอธิบายเป็นลำดับ (Sequential Explanatory) โดยนำเสนอตามระยะ และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

เพื่อศึกษาระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 89.92 มีอายุเฉลี่ย 19.59 ปี นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.37

ส่วนที่ 1 ระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 รายด้านของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก (n = 258)

ทักษะ	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1.กลุ่มทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม			
1.1 ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)	3.70	.52	สูง
1.2 นวัตกรรม (Innovation)	3.86	.62	สูง
2. กลุ่มทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และทักษะการเรียนรู้ (Critical thinking, complex problem solving, learning skills)			

2.1 การคิดวิเคราะห์ (Critical thinking)	3.78	.59	สูง
2.2 การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex problem solving)	3.84	.57	สูง
2.3 ทักษะการเรียนรู้ (Learning skills)	3.91	.57	สูง
3. การสื่อสารและการเจรจาต่อรอง (Communication and negotiation)	3.72	.62	สูง
4. กลุ่มทักษะการร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะความเป็นผู้นำ (Collaboration, teamwork and leadership)			
4.1 ภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership)	3.86	.59	สูง
4.2 การทำงานเป็นทีม (Teamwork)	4.19	.67	สูง
5. ทักษะคอมพิวเตอร์ ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีและการรู้เท่าทันสื่อ (Computing, information, technology and Digital literacy)	3.97	.59	สูง
6. ทักษะชีวิตและอาชีพ (Career and life skills)	4.03	.60	สูง
7. ทักษะการเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Cross-cultural understanding)	3.97	.62	สูง
8. ทักษะด้านความเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม (Compassion)	4.10	.63	สูง

จากตารางที่ 1 พบว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก พบว่ามีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.67$) และมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการมีความคิดสร้างสรรค์น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.70$, $SD = 0.52$)

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม จากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรต่าง ๆ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนกจำนวน 7 คน ผู้ให้ข้อมูลเพศหญิงร้อยละ 100 อายุเฉลี่ย 19.22 ปี และกลุ่มตัวแทนอาจารย์ ผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษา และด้านกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา จำนวน 4 คน พบข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการศึกษา ดังนี้

ประเด็นที่ 1 สภาพปัจจุบันของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษา

ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา

ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบตามลำดับขั้นตอนและใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ แต่ยังมีข้อคิดเห็น

ที่สอดคล้องกันจากผู้ให้ข้อมูลทุกคนทั้งกลุ่มของบุคลากร และนักศึกษา เกี่ยวกับการมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาว่าเป็นทักษะที่ยาก ด้วยบริบท และวัฒนธรรมของพื้นที่ประกอบด้วย เพราะหลายครั้งการแก้ปัญหาไม่ได้ดำเนินการด้วยตนเอง เป็นการให้ผู้อื่นช่วยคิดช่วยทำ อาจคิดว่าเข้าใจว่าตนเองยังไม่มีวุฒิภาวะที่สามารถคิด และแก้ไขปัญหได้ด้วยตนเองทั้งหมด ดังตัวอย่างข้อมูล

“ คิดว่าบางครั้งมันเป็นเรื่องยากที่จะต้องคิดโดยเฉพาะในเรื่องที่ยากๆ เรื่องสำคัญ ๆ กลัวว่าจะตัดลึนใจผิดพลาด ” นักศึกษาคนที่ 8

ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์เชิงบวก เปิดกว้างในความคิดเห็นสร้างความเข้าใจร่วมกัน ในการวิเคราะห์เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาให้เกิดการทำงานด้วยแนวคิดหรือวิธีการใหม่ ๆ ในการประยุกต์ส่วนนวัตกรรมที่มีการลงมือปฏิบัติตามความคิดสร้างสรรค์ให้ได้ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างสร้างสรรค์ จากการให้ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลพบว่า ยังมีการแสดงออกไม่ชัดเจนมากนัก มีการแสดงออกที่ถูกกำหนดอยู่ในกรอบวันแต่จะมีเวทีให้ได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ออกมา เช่น กิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย ดังตัวอย่างข้อมูล

“ คิดว่าพวกเราอยู่ในระดับกลางๆ ไม่มากไม่น้อยนะคะ สำหรับความคิดเชิงสร้างสรรค์ ทำได้นะคะ แต่ต้องจัดตามโอกาสที่มี เช่น กิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัยคะ ” นักศึกษาคนที่ 9

ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์

ความเข้าใจในความแตกต่างของบุคคล ยอมรับและให้เกียรติ ให้ความเคารพผู้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มคิดเห็นตรงกันว่า ทักษะด้านนี้นักศึกษาของวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้ดี เนื่องจากพื้นที่ของวิทยาลัยเป็นจังหวัดชายแดนใต้ ที่มีทั้งไทยพุทธ มุสลิม และคนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่ร่วมกัน และผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ก็เป็นคนในพื้นที่ชายแดนใต้ ซึ่งมีทักษะเหล่านี้เป็นทุนเดิมรวมถึงนักศึกษาต่างพื้นที่เมื่อเข้ามาศึกษาในวิทยาลัย จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อสร้างทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ดังตัวอย่างข้อมูล

“ นักศึกษาของเราอยู่ในพื้นที่ที่เป็นพหุวัฒนธรรมอยู่แล้ว ความเข้าใจกันเรื่องความแตกต่างด้านวัฒนธรรม จึงเป็นเรื่องที่กลายเป็นธรรมชาติของนักศึกษาของเราทั้งเรื่องของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีการไหว้ครูของเราก็แตกต่างจากพื้นที่อื่น หรือเรื่องของการเคารพให้เกียรติ และเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมก็เป็นเรื่องที่โดดเด่นสำหรับนักศึกษาของเรา ” อาจารย์คนที่ 3

ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ

ความสามารถวางตัวได้เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในการร่วมมือปฏิบัติงาน เคารพ และให้เกียรติเห็นคุณค่าของผู้ร่วมทีม ซึ่งพบว่าผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันในประเด็นของทักษะด้านนี้ที่มีความโดดเด่น เช่น การวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การให้เกียรติกันในการทำงานเป็นทีม รวมถึงเป็นวัฒนธรรมร่วมกันในการทำงานระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง ซึ่งวิทยาลัยมีในเรื่องของการเคารพซึ่งกัน และกันระหว่างชั้นปีที่ชัดเจน ดังตัวอย่างข้อมูล

“ เหมือนเป็นวัฒนธรรมด้วยค่ะ รุ่นพี่รุ่นน้อง คือทำงานต้องทำเต็มที่เต็มศักยภาพ โดยเฉพาะถ้ารุ่นพี่มอบหมายมาคือต้องจัดเต็ม ไม่มีขี้เกียจ ไม่มีไม่ทำงาน ” นักศึกษาคนที่ 7

ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ

ความสามารถในการเข้าถึงค้นหาวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ จากสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ สามารถถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างชัดเจนมีประสิทธิภาพตั้งแต่ การเรียบเรียงความคิด และมุมมอง สื่อสารเข้าใจง่ายบรรลุเพื่อเป้าหมายการทำงาน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องด้วยคิดเห็นว่า นักศึกษาของวิทยาลัยด้านการสื่อสาร สารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ สืบเนื่องจากความจำเป็นของการต้องพึ่งพาสื่อดิจิทัล จากช่วงสถานการณ์โควิดที่ผ่านมา ทั้งการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ และการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ แต่ก็ยังมีนักศึกษาบางส่วนได้รับผลกระทบจากไม่รู้เท่าทันสื่อเช่นกัน ดังตัวอย่างข้อมูล

“ เด็กเดี๋ยวนี้เก่งมาก เช่น มอบหมายรายงานต่างๆ ไป คือสื่อ และสื่อสารการนำเสนอดีมาก สวยงามมาก อาจเพราะเด็กนักศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะนี้โดยเฉพาะในช่วงโควิดระบาด แต่ในตอนที่เข้าถึงง่ายก็มีบางส่วนที่ถูกหลอกหลวงผ่านกลุ่มมีจลาชีพ ก็เป็นเรื่องที่น่ากังวลเช่นกัน ” อาจารย์คนที่ 4

ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ความสามารถทางด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการใช้ข้อมูลอย่างมีจริยธรรมหรือถูกกฎหมาย มีการประเมินข้อมูลอย่างมีวิจารณ์ญาณและสร้างสรรค์ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้หลากหลายอย่างเหมาะสมเข้าใจความหมาย การจัดการกระจายข้อมูลจากหลากหลายแหล่งอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มสนับสนุนความคิดเห็นเรื่องของการมีทักษะทางคอมพิวเตอร์ของนักศึกษา โดยเฉพาะโปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน รวมถึงการใช้สื่อสารสนเทศอื่น ๆ แต่อาจมีปัญหาคอขวดเกี่ยวกับความขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เช่น นักศึกษาบางส่วนขาดคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กเพื่อสะดวกต่อการทำงาน หรือความไวของสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อการสืบค้นข้อมูล ดังตัวอย่างข้อมูล

“ทักษะด้าน IT คือมีกันนะคะ เพราะต้องใช้ประกอบการเรียนต่าง ๆ ด้วย เสียตรงที่เรื่องของ การขาดแคลนอุปกรณ์ค่ะ เช่นหนูค่ะ ที่บ้านฐานะลำบากก็ไม่มีเน็ตบู๊กว่าตัวค่ะ” นักศึกษาคนที่ 6

ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

ความสามารถในการปรับตัวมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีทักษะด้านการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะใฝ่รู้ ความสามารถปรับตัวได้สอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมในภาวะการณ์ ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเห็นพ้องกันว่า นักศึกษาวิทยาลัยการ สาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา มีการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้านอาชีพอยู่ในระดับดี ข้อมูลส่วนใหญ่ระบุถึงลักษณะของวิทยาลัย ซึ่งผลิตกำลังคนด้านสุขภาพ จึงมีการฝึกฝนปฏิบัติอย่าง ต่อเนื่องเพื่อการประกอบอาชีพทางด้านสาธารณสุขต่อไปในอนาคต ในมุมมองของนักศึกษายังมีความ จำเป็นต้องใฝ่รู้เรื่องอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานอาชีพหลัก เช่น ทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังตัวอย่าง ข้อมูล

“ในการเรียนเพื่อประกอบอาชีพในอนาคต เหมือนหนูเรียนทันตะก็จำเป็นต้องฝึกฝนทักษะ เหล่านี้อยู่เสมอ แต่หนูก็ยังศึกษาอย่างอื่นด้วยนะคะ เช่น การแต่งหน้าไปทำงาน หรือทักษะการขาย ของออนไลน์ หนูมองว่าวันหนึ่งอาจเป็นอาชีพเสริมต่อไปได้ค่ะ” นักศึกษาคนที่ 2

ทักษะด้านความเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม

ความสามารถในการสร้างความไว้วางใจและเพิ่มคุณค่าในสายตาคอนอื่นด้วย การประพฤติ การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และประพฤติตนเหมาะสมตามระเบียบของสังคม ซึ่งพบว่าผู้ให้ ข้อมูลส่วนใหญ่มองถึงทักษะด้านนี้ว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากลักษณะของการปฏิบัติงาน จะเกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพของประชาชน และตามอัตลักษณ์ของวิทยาลัย ของสถาบันที่เน้นเรื่อง ของการบริการสุขภาพด้วยหัวใจ ความเป็นมนุษย์ที่นักศึกษาจะได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เข้าศึกษา ในวิทยาลัย ส่งผลต่อทักษะด้านความเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม และจริยธรรม ดังตัวอย่างข้อมูล

“นักศึกษาของเราจะไปต้องทำงานด้านการดูแลสุขภาพของมนุษย์ วิทยาลัยก็มีการปลูกฝัง ให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของ สถาบันพระบรมราชชนก การมีความเมตตา และเข้าใจผู้อื่นจึงเป็นเรื่องสำคัญเท่าที่สังเกตนักศึกษา ของเราก็เป็นผู้ประพฤติที่แสดงออกถึงการมีเมตตา กรุณา และความมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในเกณฑ์ ที่ดีนะคะ” อาจารย์คนที่ 4

ประเด็นที่ 2 แนวทางในการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่หลากหลายเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ซึ่งขอเสนอข้อมูลตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บางประการที่ผู้ให้ข้อมูลเห็นพ้องต้องกัน ดังนี้

ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ผู้ให้ข้อมูลคิดเห็นเหมือนกันทุกกลุ่มเกี่ยวกับการเร่งส่งเสริมให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านความคิดเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากพบว่าในสภาพปัจจุบัน นักศึกษายังไม่สามารถแสดงออกได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยมีข้อเสนอแนะถึงแนวทางการสร้างเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะความคิดเชิงสร้างสรรค์เน้นการเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาได้มีโอกาสแสดงศักยภาพด้านความคิดเชิงสร้างสรรค์ในเวทีต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับของรายวิชา และเปิดโอกาสเข้าสู่การแข่งขันในภาพรวมของทั้งในระดับของวิทยาลัย และเครือข่ายของคณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ รวมถึงในระดับของสถาบันพระบรมราชชนกเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการคิดเชิงสร้างสรรค์ดังตัวอย่างข้อมูล

“สำคัญอย่างยิ่งคือจะมีเวทีเพื่อการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ เพราะหากไม่มีเวทีสำหรับการแสดงออกนักศึกษาส่วนใหญ่ก็จะติดอยู่ในกรอบเดิม ๆ ของการดำเนินชีวิตประจำวัน คิดว่าต้องทำตั้งแต่ในระดับรายวิชา ไปจนถึงระดับสถาบันเลย” อาจารย์คนที่ 1

ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ในด้านอื่น ๆ หรือการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการทำงานในอนาคต ผู้ให้ข้อมูลเสนอความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณไว้อย่างน่าสนใจ เกี่ยวกับการพัฒนาโดยการจัดประสบการณ์ให้กับนักศึกษา ตั้งแต่ระดับรายวิชา ซึ่งต้องทำความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนเพื่อไปในทิศทางเดียวกัน และกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของสถาบันการศึกษา ซึ่งได้แสดงข้อคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

“เรื่องพวกนี้ต้องปลูกฝัง ต้องช่วยให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตั้งแต่ในระดับของรายวิชา เช่น การให้โจทย์เพื่อตัดสินใจ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และในวิชาทั่ว ๆ ไป ก็สามารถดำเนินการได้ โดยอาจจะเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สอน และกำหนดเป็นนโยบายที่สำคัญของวิทยาลัยต่อไป” อาจารย์คนที่ 3

ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะเบื้องต้นต่อการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ในด้านอื่น ๆ เช่น การเรียนการสอน และการทำงานในอนาคต ผู้ให้ข้อมูล

เสนอความคิดเห็นต่อการพัฒนาทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้อย่างน่าสนใจ เกี่ยวกับการพัฒนาโดยการจัดประสบการณ์ให้กับนักศึกษา เช่น การมีบริการให้ยืมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การจัดการเรื่องของเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต การจัดการฝึกเรื่องภาษาและการสื่อสารโดยเฉพาะภาษาอังกฤษที่มีความจำเป็นต้องใช้ทั้งในการเรียน และการปฏิบัติงานในอนาคต ซึ่งได้แสดงข้อคิดเห็นไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

“ ควรมีการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น การมอบหมายงานต่างๆ การจัดกิจกรรมที่เอื้อต่อการเกิดทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งภาษาอังกฤษก็เป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกัน” อาจารย์คนที่ 3

ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้

ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าทักษะ อาชีพ และทักษะการเรียนรู้ เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นทักษะที่จะใช้ต่อยอดในการทำงานของนักศึกษาในอนาคต รวมถึงมีการเสนอถึงทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการงานอาชีพ เช่น ทักษะการแต่งหน้า ทักษะอินโฟกราฟฟิค ทักษะการขายของออนไลน์ ทักษะการตัดต่อวิดีโอ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลโดยเฉพาะนักศึกษามองว่าจะเป็นข้อได้เปรียบสำหรับการหางานในอนาคต ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการพัฒนาทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ไว้ ดังตัวอย่างข้อมูล

“ คือนอกเหนือจากการเรียนเพื่อทำงานในวิชาชีพ ซึ่งวิทยาลัยได้จัดประสบการณ์ให้เป็นอย่างดีแล้ว ก็ควรมีการส่งเสริมการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้เรียนด้วย เช่น ทักษะการขายของออนไลน์ การแต่งหน้าทำผม ซึ่งอาจเป็นอาชีพเสริมให้กับนักศึกษาได้ต่อไปในอนาคต” อาจารย์คนที่ 4

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ผลการศึกษาพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 8 ด้าน ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก พบว่ามีระดับ

คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงทุกด้าน โดยมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.67$) ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการสร้างประสบการณ์จริงในการทำงาน เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบุคลากรทางสาธารณสุข และมีการจัดกิจกรรมที่มีการมอบหมายงานการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะในระบบของการมอบหมายงานตามระดับของรุ่นพี่รุ่นน้อง นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝน ภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership) อยู่ในระดับสูง ทั้งในด้านการรับฟังและเห็นคุณค่าของผู้อื่น การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลมีคุณธรรมจริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น การทำงานมีกระจายงานและมอบหมายหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ส่วนทักษะด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) จะพบว่า นักศึกษามีทักษะในการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับสูง ในด้านการยอมรับกฎกติกาของทีม การเปิดใจยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและความคิดใหม่ ๆ ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการทำงานของทีม การยอมรับความแตกต่างของสมาชิกในทีม การทำหน้าที่ของตนเองที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ร่วมทีม เช่น การแบ่งปัน ช่วยเหลือ ห่วงใย เอื้ออาทร ให้อภัย ร่วมแรง ร่วมใจการคิดถึงส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การมองเป้าหมายของทีมเป็นหลัก และการปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจของทีมสอดคล้องกับการศึกษาของ ชูติมา ไชยเสน (2563) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีการศึกษา 2562 ซึ่งพบว่า ระดับทักษะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำแนกตามรายด้านทุกด้านโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะความเป็นผู้นำ โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก และการศึกษาของ กัลย์ ปิ่นเพชร (2558) พบว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาเชิงปริมาณในครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่าความสามารถวางตัวได้เหมาะสมกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในการร่วมมือปฏิบัติงานเคารพและให้เกียรติเห็นคุณค่าของผู้ร่วมทีม ซึ่งพบว่าผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันในประเด็นของทักษะด้านนี้ที่มีความโดดเด่น เช่น การวางตัวได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การให้เกียรติกันในการทำงานเป็นทีม รวมถึงเป็นวัฒนธรรมร่วมกันในการทำงานระหว่างรุ่นพี่ รุ่นน้อง ซึ่งวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดยะลา มีในเรื่องของการเคารพซึ่งกันและกันระหว่างชั้นปีที่ชัดเจน รวมถึงทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านทักษะการมีความคิดสร้างสรรค์น้อยที่สุด อาจเนื่องจากวิทยาลัยมีการกำหนดกรอบการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดรวมถึงกิจกรรมสำหรับนักศึกษาที่เป็นรูปแบบเดิมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจไม่ส่งผลสนับสนุนการคิดเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษา และเนื่องจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ยังเป็นวิธีการสอนแบบบรรยายหรืออธิบาย ผลเช่นเดียวกับการศึกษาเชิงคุณภาพในการศึกษาคั้งนี้ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลให้ข้อคิดเห็นว่าเกิดจากการกำหนดกรอบของการเรียนรู้ และ

วิธีการสอนส่วนใหญ่ยังเป็นในเชิงของการอธิบาย และการปฏิบัติตาม สอดคล้องกับการวิจัยของ เหงียน ถิ ทุฮา และ สิรินาถ จงกลกลาง (2561) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดกวางบั่ง ประเทศเวียดนาม ซึ่งพบว่าทักษะที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ทักษะด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์

2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระ บรมราชชนก พบว่า แนวทางในการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษา ที่สำคัญประกอบด้วย 4 ทักษะหลัก ได้แก่ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่าง มีวิจารณญาณ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพ ผลการศึกษาสอดคล้องกับ การศึกษาเชิงปริมาณที่ พบว่าทักษะดังกล่าวยังเป็นทักษะในด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ด้านอื่น ๆ ซึ่งได้มีการเสนอแนวทางในการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติฝึกความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาควร จัดให้มีการอบรม มีเวทีการประกวดหรือการแข่งขันที่เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งต้องเริ่มตั้งแต่ในระดับรายวิชา ระดับวิทยาลัย คณะ และสถาบันพระบรมราชชนก สอดคล้องกับการวิจัยของเหงียน ถิ ทุฮา และ สิรินาถ จงกลกลาง (2561) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายจังหวัดกวางบั่ง ประเทศเวียดนาม ซึ่งเน้นการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการเปิด โอกาสให้ได้ปฏิบัติจริง และงานวิจัยของอดิพร เกิดเรือง, ไชยวัฒน์ คำชู และชัยพัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล (2564) ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งเสนอแนะแนวทางของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาใน ระดับอุดมศึกษา ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้จากยุคเดิมสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ต้องจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียน การทำงานและการดำรงชีวิต เน้นการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริม การค้นคว้าด้วยตนเองโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนรู้ให้มากที่สุด โดยผู้สอนเป็น เพียงผู้ชี้แนะแนวทางในการเรียนรู้ตามหลักสูตรเท่านั้น การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องคำนึงถึงการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่ายออนไลน์ แบ่งปันความรู้และเนื้อหาผ่านเครือข่ายออนไลน์ เน้นการสร้างสรรค และการคิดเชิงวิพากษ์เน้นการใช้ เครือข่ายออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ เนื้อหาการเรียนรู้ สามารถสร้างองค์ความรู้ และส่งเสริมความรู้จากการได้ลงมือปฏิบัติจริงมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญเร่งดำเนินการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์แก่นักศึกษา ให้มีนโยบายบรรจุเนื้อหา และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องลงไปในระดับรายวิชา เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 พัฒนาการจัดการรูปแบบการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะ 4 ทักษะหลัก ได้แก่ ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร และทักษะด้านอาชีพสำหรับนักศึกษา เช่น การส่งเสริมโอกาสต่าง ๆ ด้านการแข่งขันทักษะการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือ การเสริมสร้างทักษะชีวิตในการจัดการสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บริบท หรือสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษา รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลองเกี่ยวกับรูปแบบเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

2.3 ควรศึกษาผลการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กัลย์ ปิ่นเกษร. 2558. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารธุรกิจปริทัศน์. 7(2): 27-39.

กลุ่มงานทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา. 2565. รายงานจำนวนนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2565. ยะลา: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา.

ชุตินา ไชยเสน. 2563. การศึกษาทักษะที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประจำปีการศึกษา 2562. รายงานวิจัยสถาบัน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- ทศฯ ชัยวรรณวรรต และคณะ. 2563. การรับรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชธานีวิชาการ ครั้งที่ 5 “การวิจัยเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Research to Make A CHANGE)” (68 - 79). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี.
- รุ่งนภา จันทรา และอดิญาณ์ ศรีเกษตรริน. 2560. ทักษะการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุข ภาคใต้. 4(1): 180-190.
- สถาบันพระบรมราชชนก. (2563). แผนยุทธศาสตร์สถาบันพระบรมราชชนก. ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2564). นนทบุรี : สถาบันพระบรมราชชนก.
- สุทิวรรณ ตันติรจนาวงศ์. 2560. ทิศทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. Veridian E-Journal, SilpakornUniversity ฉบับภาษาไทยสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 10(2): 2843 - 2854.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2563. สภาวะการศึกษาไทย 2561/2562 การปฏิรูปการศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- หญิงนถิ ทุฮ้อ และ สิรินาถ จงกลกลาง. 2561. การศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดกาบัง ประเทศเวียดนาม. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ฉบับบัณฑิตศึกษา) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 6(2): 14-24.
- อติพร เกิดเรือง, ไชยวัฒน์ คำชู และชัยวัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล. 2564. แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถาบันอุดมศึกษาไทย. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 6(1): 781-790.
- Crabtree, B. F., W. L. Miller, 1992. *Doing qualitative research*. London: SAGE.
- Trilling, B., C. Fadel, 2009. *Learning and Innovation Skills. 21st Century Skills Learning for Life in Our Times*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Weiers, R. M. 2005. *Introduction to Business Statistics. International Student Edition. Fifth Edition*. Pennsylvania, USA. Duxbury Press, Thomson - Brooks/cole.
- Wiersma, W., G. S. Jurs. 2009. *Research method in education an introduction*. Massachusetts: Pearson.